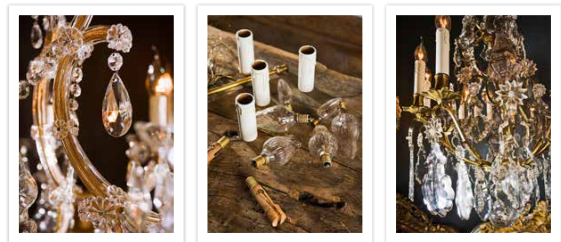

De kroonprinses

De aankoop van een oude kroonluchter op een Belgische antiekmarkt groeide uit tot een ware passie. Inmiddels houdt Anna van Elteren zich fulltime bezig met het restaureren van antieke kroonluchters. 'Wij kopen stukjes geschiedenis op'.

TEKST RENATE WILMS FOTOGRAFIE INGMAR TIMMER

In een gemiddelde Maria Theresia-kroonluchter zitten meer dan vijfhonderd losse bloemetjes verwerkt

Zeker vijftig kroonluchters, van kleine plafonniers tot een vijftig kilo wegend exemplaar, fonkelen je in Anna's galerie aan huis tegenwoordig. In de restauratieruimte hangen nog minstens veertig lampen. Vandaag heeft Anna een Maria Theresia-kroonluchter onder handen, vernoemd naar keizerin Maria Theresia van Oostenrijk. Eerst knipt ze met een tang de rijdraden los. Zodat ze alle pegels, glasstroken, schalen en vazen (de glazen om de middenstang van het frame) eraf kan nemen. Daarna maakt ze het glaswerk schoon. Vervolgens ontfermt man Erwin zich over het frame. Deze Maria Theresia-frames zijn van goudkleurig afgewerkt ijzer. Dat kan roestig zijn en moet dan hersteld worden. Bij dit exemplaar kon hij meteen beginnen met het opnieuw bedraden van het frame en het vervangen van de fittingen. Daarna is het opnieuw de beurt aan Anna. Met messing draad en een tangeje bevestigt ze eerst de glasstroken en de bloemrozetten er opnieuw op. Elke rozet bestaat uit twee grote en twee kleine glazen bloemetjes, soms nog met een kraal in het hart. Een waar moontje-werk: in een gemiddelde Maria Theresia-kroonluchter zitten vijfhonderd losse bloemetjes verwerkt! Als laatste bevestigt ze de pegels die vrij hangen.

Restaureren in de achtertuin

Hun passie voor kroonluchters ontstond na het bezoek aan een Belgische antiekmarkt. Op die markt kochten ze in 2007 een kroonluchter voor hun woonkamer, een prachtig Frans kristallen exemplaar. Anna maakte talloze foto's, zodat ze na het demonteren nog exact kon zien hoe de lamp in elkaar had gezeten en knipte vervolgens alle kristallen onderdelen los. Terwijl zij het glaswerk reinigde, vernieuwde Erwin de bedrading. Omdat het effect naar meer smaakte, kochten ze nog een kroonluchter. En toen nog een, totdat elke kamer

in hun huis én die van familieleden waren voorzien. In 2010 zegde Anna haar baan op en kwam er een werkplek annex expositieruimte in de achtertuin. 'We verdiepten ons in de geschiedenis, onderzochten hoe de verschillende modellen in elkaar zitten. Als autodidacten hebben we geleerd door te kijken, erover te lezen en te doen.' Inmiddels zijn Anna en Erwin er fulltime mee bezig.

Dertig kilo kristal in de lucht

Liets kopen ze de kroonluchters direct van het plafond, bij mensen thuis. Zo komen ze op bijzondere plekken en horen interessante verhalen. 'Fruitleijk kopen – en verkopen – we stukjes geschiedenis. Zo belandden we vorig jaar in de Franse Pyreneeën, waar een kasteel te koop stond. Ook de inboedel werd verkocht, inclusief een achttiende-eeuwse kroonluchter. Helemaal verguld, met minstens dertig kilo kristal. Deze kroonluchters zijn zeldzaam. We herstellen ze in hun originele staat. Schoonmaken en vervangen wat nodig is, maar veranderen niets wat niet hoeft.' De Franse schoonheid ging mee naar Nederland. 'Dat is geen kwestie van in een doos leggen en gaan. Maar: foto's maken, de pegels losknippen en goed verpakken, dan de lamp van het plafond nemen en heel voorzichtig – hangend in busje – vervoeren. Inmiddels hangt de lamp bij een nieuwe eigenaar waar hij schittert in al zijn glorie en het kristal het licht kan weerkaatsen, precies zoals dat vroeger was bedoeld.'

Kijken in de galerie?

Dat kan. Maar maak wel even van tevoren een afspraak. Kroonluchter Galerie Anna van Elteren, Pasteurlaan 8, Eindhoven, 040 8435854, www.kroonluchtergalerie.com.